

עת"א 32695/03/16 - מ ח נגד הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש מרכז, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 32695-03-16 ח נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש מרכז ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופטת מיכל ברנט

העותר מ ח

נגד

המשיבים

1. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש מרכז
2. מדינת ישראל

נוכחים: העותר וב"כ עו"ד זוהר הלוי

ב"כ המשיבה עו"ד יעל עצמון

החלטה

1. עתירה ובה מבקש העותר לבטל את החלטת נציב שירות בתי הסוהר, החלטה מיום 2.3.16 לפיה יפסיק העותר את עבודות השירות וישא את יתרת עונשו במאסר מאחורי סורג ובריח.

2. בחודש מאי 2015 הורשע העותר בעבירה של תקיפת בן זוג והושתו עליו ששה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות אותן היה עליו להתחיל ביום 19.8.15.

3. לטענת העותר, במהלך ביצוע עבודות השירות חלה התדרדרות משמעותית במצבו הבריאותי כתוצאה משני מקרי תקיפה שעבר, האחד על ידי חרדים בירושלים אשר סברו בשגגה כי מדובר בגורם עוין והשני עת הותקף על ידי שוטרים מאותה סיבה וזאת עקב המצב הביטחוני ששרר באותה עת.

לטענתו הוא אושפז עקב תקיפות אלה מספר פעמים לתקופות שונות, מסר לממונה על פציעותיו ומצבו הבריאותי ונאמר לו על ידי הממונה כי עקב המצב הביטחוני השורר בירושלים ישאר בביתו עד שתתאפשר השלמת עבודות השירות.

העותר העתיק את מקום מגוריו לפתח תקוה, מסר לממונה על כך בחודש אוקטובר 2015 או אז נאמר לו כי מקום ביצוע עבודות השירות ישונה למקום הקרוב למקום מגוריו.

משכך, התקשר העותר מספר פעמים לרכז עבודות השירות וביקש לדעת היכן ומתי יש לבצע את עבודות השירות ונענה פעם אחר פעם כי יודע לו בהמשך היכן עליו לבצען.

עוד טוען העותר כי לא התאפשר לו להיות מיוצג בשימוע שנערך לו והוא אינו שולט בשפה העברית על בוריה, כמו גם לא הוסברו לו תוצאות השימוע, משמעותן והשלכותיהן.

מאסר מאחורי סורג ובריח יפגע בעותר ובבני משפחתו הן נפשית והן כלכלית והיא בלתי מידתית.

העותר הציג בפני מסמכים רפואיים כמפורט להלן:

1. אישור הפניה לחדר מיום 3.9.15. לא צורפה תעודת חדר מיון או כל אישור רפואי אחר.
2. אישור מחלה מיום 10.11.15 ועד ליום 14.11.15.
3. אישור הפניה לחדר מיון מיום 17.12.15 ואישור מחלה מאותו יום ועד ליום 19.12.15.
4. גליון חדר מיום 17.12.15 לפיו העותר טען כי נחבל בפניו ובבטנו, לא נמצא כל ממצא והעותר קיבל משככי כאבים.
4. בתשובה נטען על ידי המשיבים כי ביום 19.8.15 התייצב העותר לתחילת ריצוי עבודות השירות, נערך לו ראיון קליטה והצבה, הובהרו לו כללי עבודות השירות, הוא חתם עליהם ולמרות האמור לא התייצב לריצוי העבודות 4 ימים בחודש אוגוסט, 13 ימים בחודש ספטמבר, 11 ימים בחודש אוקטובר ו- 13 ימים בחודש נובמבר.
- ביום 19.11.15 נערכה לעותר שיחת בירור בגין תפקודו הלקוי, ההיעדרות ללא אישור לרבות איחורים רבים, הוא אמר כי הוא מצטער על כך וישוב לתפקוד תקין.

חרף האמור, התייצב העותר לריצוי עבודות השירות בחודש דצמבר ליומיים בלבד ונעדר בחודש דצמבר 21 יום.

ביום 14.12.15 נערכה לעותר שיחת בירור שניה בגין היעדרויותיו, בשנית הביע צערו על כך ולבקשתו הועבר מקום ביצוע עבודות השירות ל"כפר שאול".

העותר זומן לשימוע ליום 18.1.16 ולא התייצב. הוא זומן לשימוע נוסף ליום 22.2.16 וטען כי הסיבה להיעדרויותיו הרבות הן בעיות עם אשתו, בניגוד לנטען בעתירה בדבר בעיות רפואיות מהן סבל, דבר שלא נטען בשימוע לא כל שכן, לא הוצגו כל אישורים רפואיים.

כן הוצגו על ידי ב"כ המשיבה המסמכים הבאים:

1. גליון עריכת בירור עם העותר מיום 9.11.15 עקב תפקודו הלקוי והיעדרויותיו ובו טען העותר כי הוא מצטער ולא יחזור על כך שוב. לא נאמר על ידי העותר דבר וחצי דבר לעניין מצב רפואי.
2. גליון עריכת בירור עם העותר מיום 14.12.15 בו אמר "אני מצטער על כך שלא הגעתי למקום התעסוקה". גם כאן לא אמר העותר דבר על מצב בריאותו.
3. גליון השימוע שנערך לעותר בו טען כדלקמן: "אני מצטער שלא באתי, היו לי בעיות עם אשתי. אני יכול לסיים את זה. הלכתי כמה פעמים".

5. דין והכרעה:

ברע"ב 7673/10 טאובר נ' מדינת ישראל נפסק על ידי כבוד השופט דנציגר בהאי לישנא:

"עבודות שירות מהוות פריבילגיה, חלופה מקלה לעונש מאסר בפועל, מתוך כוונה לקדם תכלית של שיקום ולחסוך מנאשם את החוויה הקשה הכרוכה בריצוי מאסר בפועל. יחד עם זאת, כאשר נאשם אינו מבצע את עבודות השירות כראוי או אינו מקבל על עצמו את האחריות הנלווית לחלופת מאסר זו, ניתן לשלול פריבילגיה זו ולחייבו בריצוי עונשו מאחורי סורג ובריח [ראו למשל: רע"ב 8648/04 הרץ נ' נציב שירות בתי הסוהר ([פורסם בנבו], 23.9.2004), פסקה 6 להחלטתה של השופטת א' פרוקצ'יה; רע"ב 4973/06 אדרי נ' שירות בתי הסוהר ([פורסם בנבו], 26.7.2006), פסקה 7 להחלטתה של השופטת א' פרוקצ'יה; רע"ב 11160/07 מדינת ישראל נ' ביטון ([פורסם בנבו], 11.2.2008), פסקה ז' להחלטתו של השופט א' רובינשטיין; רע"ב 2680/09 צור נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 27.3.2009), פסקה 7 להחלטתו של השופט ח' מלצר]. בהתאם, נקבעה בסעיף 51 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) סמכותו של נציב שירות בתי הסוהר לשלול פריבילגיה זו אם לא נתקיימו תנאים בסיסים המצדיקים את המשך החלתה של החלופה. בין אלו מונה סעיף 51ט הנ"ל היעדרות בלתי מאושרת של עובד שירות, אי ציות להוראה של הממונה או המפקח והתנהגות

בעבודה שאינה מניחה את הדעת. הפעלתה של סמכות מנהלית זו צריכה להיעשות על בסיס ראיות מנהליות המספקות תשתית עובדתית בעלת עוצמה משמעותית כדי לבסס באופן סביר את הפעלתה של סמכות מנהלית זו [ראו: רע"ב 426/06 חווא' נ' שירות בתי הסוהר ([פורסם בנבו], 12.3.2006)]".

המסמכים הרפואיים שצירף העותר אינם מגלים כל סיבה רפואית להיעדרותו במשך 62 יום מעבודות השירות למן יום 19.8.15 ועד ליום 31.12.15.

אף אם אניח לטובתו של העותר כי האישורים הרפואיים מצדיקים היעדרות הרי שמדובר באישורי מחלה לשמונה ימים בלבד ולא ל- 62 ימי היעדרות.

ככל הנראה הסיבה האמיתית להיעדרותו של העותר הינה בעיות עם בת זוגו כפי שטען בבירור שנערך לו וכפי שעולה מכתב אישום שהוגש כנגד העותר לבית משפט השלום בפתח תקוה ביום 5.4.16, לפיו, לכאורה, תקף את בת זוגו ואיים עליה, תקף שוטר בעת מילוי תפקידו, העליבו ואיים עליו (ת.פ. 8132-04-16), בגינו מצוי העותר במעצר בית ממנו הוא יכול לצאת בליווי ופיקוח.

סעיף 51 ט לחוק העונשין קובע:

"

51ט. (א) נציב בתי הסוהר או קצין בדרגת גונדר שהוסמך לכך על ידו, רשאי, לאחר שנתן לעובד השירות הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו או לפני סוהר בכיר כהגדרתו בפקודת בתי הסוהר שהוסמך לכך על ידי הנציב, להחליט כי עבודתו של עובד השירות לא תחל או תופסק וכי הוא יישא את עונשו או את יתרת עונשו בבית סוהר, לפי העניין, אם ראה כי מתקיים בעובד השירות אחד מאלה לפי העניין:

תש"ע-2009)

(1) הוא לא התייצב לתחילת ריצוי עבודת השירות או נעדר מהעבודה ללא אישור הממונה, רכז עבודת השירות, המפקח או רופא;

(2) הוא אינו מבצע כראוי את המשימות שהוטלו עליו או שהתנהגותו בעבודה אינה מניחה את הדעת;

(3) הוא הפר תנאי מתנאי עבודת השירות שקבע בית המשפט לפי סעיף 51ב(ג);

(תיק)

(4) הוא לא ציית להוראה של הממונה, של רכז עבודת השירות או של המפקח או לא קיים חובה המוטלת עליו לפי סימן זה;

(5) הוא נתון במעצר או משוחרר בערובה בתנאים שאינם מאפשרים את התייצבותו להמשך ביצוע עבודת השירות;

(6) הוא הסתיר פרט או מסר פרט כוזב שהם מהותיים לצורך קביעת התאמתו לעבודת השירות או השמתו בה".

לנאשם ניתנה פריבילגיה לריצוי מאסרו בתנאים פתוחים בדרך של עבודות שירות ולא במאסר מאחורי סורג וברח.

כפי שנפסק לא אחת, המדובר בפריבילגיה הדירה ומקום שנאשם אינו מבצע את המוטל עליו ואינו נוטל האחריות הנדרשת לביצוע עונשו במסלול עונשי זה, אין ברירה אלא לבטל חלופה עונשית זו ולהמירה בריצוי עונש מאסר בפועל תוך התחשבות בתקופה אותה כן ריצה בעבודות שירות.

העותר נעדר מהעבודה ללא אישור הממונה, כאמור, 62 ימים מיום 19.8.15 ועד ליום 31.12.15 ואף לאחר שתי שיחות ברור לא תיקן את המעוות. נהפוך הוא. למרות הוא לא התייצב לתחילת ריצוי עבודת השירות או נעדר מהעבודה ללא אישור הממונה, רכז עבודת השירות, המפקח או רופא;

בהטלת עונש של עבודות שירות, נוטה בית המשפט חסד לנאשם, תוך אמון, כי יבצע עבודות השירות, בדייקנות, כמי שמרצה עונש מאסר של ממש. הפרת תנאי עבודת השירות מהווה מעילה באמון, אשר נותן בית המשפט בנאשם ומשדר מסר לכלל הציבור כי ניתן לעשות כן מבלי שתהא סנקציה בצידה של המעילה באמון.

לאור כל האמור, דעתי היא כי ההחלטה להפקיע עבודות השירות בדיון יסודה, והיא סבירה ומידתית. העתירה נדחית.

העותר יתייצב לריצוי מאסרו בבית סוהר הדרים, ביום 10.7.16 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות/דרכון ופסק דין זה.

על ב"כ העותר לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

התנאים שנקבעו לעיכוב ביצוע עונש המאסר יעמדו בתוקפם עד להתייצבות העותר לריצוי עונשו.

ניתנה היום, כ"ג סיוון תשע"ו, 29 יוני 2016, במעמד הצדדים.

